

1.6.2017

Dnro:
713/04/2017

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi; liikennekaari@lvm.fi

Lausuntopyyntö 27.4.2017 LVM/905/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esitys on toinen osa ns. liikennekaarihanketta, jolla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Esityksessä liikenteen palveluista annettuun lakiin kootaan lento-, meri- ja raideliikenteen markkinoita ja kuljetuspalveluja koskevat säädökset siten, että ne muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden ensimmäisessä vaiheessa liikenteen palveluista annettuun lakiin sisällytettyjen ensisijaisesti tieliikennettä koskevien säännösten kanssa. Esityksen tavoitteena on muun muassa parantaa edellytyksiä liikenteen palveluiden digitalisoimiseksi ja tiedon hyödyntämiseksi.

Viestintävirasto lausuu asiassa seuraavaa:

Matkaketjujen laajentaminen uusille alueille

Hallituksen esitys laajentaa matkaketjujen toteutusmahdollisuutta muun muassa meri- ja lentoliikenteeseen ja erilaisiin sarja- ja kausituotteisiin. Toteutus tapahtuisi sallimalla kolmannen osapuolen asioida henkilön puolesta hänen käyttäjätileillään eri palveluissa (ns. puolesta-asiointi).

Viestintävirasto näkee kannatettavana esitetyn laajennuksen, koska se mahdollistaa monipuolisempien matkaketjujen ja palvelupakettien rakentamisen ja vahvistaa sitä kautta palveluiden toteutumisen kaupallisia edellytyksiä. Käyttäjätilien asiointi kolmansien osapuolten toimesta edellyttää monen tasoisten teknisten ja muiden asioiden ratkaisemista ja tekniset toteutukset eri järjestelmissä tulevat viemään aikaa. Tästä syystä lakiin tulisi sisällyttää liikkumispalveluiden tarjoajille riittävän pitkä

siirtymäaika puolesta-asioinnin toteutuksille. Viestintävirasto ei kuitenkaan ole arvioinut HE-luonnosta tietosuojasääntelyn kanalta, koska se kuuluu TSV:n toimivaltaan.

Hallituksen esityksessä laajennus muun muassa meri- ja lentoliikenteeseen esitetään tapahtuvaksi lisätyn 2 a §:n (puolesta-asiointi) kautta. Viestintävirasto näkee kuitenkin tarkoituksenmukaiseksi, että esitetyt lippu- ja maksujärjestelmien laajennukset kirjattaisiin myös lain 2 §:ään (Lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuus).

Liikkumis- ja yhdistämispalveluiden luottamusverkosto

Viestintävirasto on arvioinut lakiehdotuksen III osan 2 ja 5 lukiin ehdotettua sääntelyä niiden havaintojen perusteella, joita virastossa on tehty vahvan sähköisen tunnistamisen luottamusverkoston kolmatta vuotta jatkuvassa valmistelussa ja matkaketjujen edellytysten luomista koskevan vuonna 2017 käynnistetyn Lippu-projektin yhteydessä.

Viestintävirasto pitää hyvänä ja tarpeellisena 5 luvun sisältämää ehdotusta välitys- ja yhdistämispalveluiden ilmoitusvelvollisuudesta. Toimijoiden välisen luottamuksen tehokas mahdollistaminen edellyttäisi kuitenkin Viestintäviraston kokemuksen perusteella sitä, että sääntelyä tarkennettaisiin vielä jatkovalmistelussa siten, että luottamusta turvaavat asiat tai takuut ilmenevät laista.

Viestintävirasto toteaa, että sähköisen tunnistamisen luottamusverkosto on rajattu toimijoihin, jotka tekevät ilmoituksen Viestintävirastolle ja jotka virasto rekisteröi, jos toimijan ja palvelun on sekä puolueettoman auditoijan lakisääteisen tarkastuskertomuksen että Viestintäviraston arvioinnin perusteella todettu täyttävän säännösten vaatimukset. Toimijapiiri on myös varsin rajattu. Tunnistusvälineen tarjoajia on tällä hetkellä 14, joista kaksi on pankkien yhteenliittymiä. Uusien tunnistusvälytyspalveluiden aloitusilmoituksia on vireillä 3.

Kuljetuspalveluiden välityspalveluiden ja laajemmin liikkumispalveluita matkaketjuiksi yhdistelevien yhdistämispalveluiden sääntelylle ei luonnollisesti ole yhtä kovia tarpeita kuin ihmisten vahvaa sähköistä identiteettiä tuottaville toimijoille ja mahdollisimman kevyen sääntelyn lähestymistapa on perusteltu ja tarkoituksenmukainen. Viestintävirasto arvioi kuitenkin, että pelkkä ilmoitusvelvollisuus viranomaiselle ja luottamuksen synnyttäminen viranomaisen laatimilla suosituksilla toimijoiden välisestä käytännesäännöistä voivat olla riittämättömiä turvaamaan sellaisen oikeudellisen ennakoitavuuden, että markkina saataisiin nopeasti kehittymään ja että pienten ja suurten toimijoiden mahdollisuudet markkinoilla olisivat tasapuoliset.

Toimijoiden välisen luottamuksen syntymiseksi Viestintävirasto näkisi hyödylliseksi selvittää ja mahdollisesti säätää seuraavia asioita:

- 1) Mitkä toimijat kuuluvat luottamuksen piiriin ja mistä rekistereistä tai muista luotettavista tietolähteistä toimijat saa selville.
- 2) Mitä velvoitteita ja vaatimuksia ko. toimijoihin kohdistuu
- 3) Miten velvoitteiden noudattaminen taataan ennalta
- 4) Miten ongelmatilanteet ja vaatimusten rikkomukset ratkaistaan jälkikäteen

Maksupalveludirektiivistä

Lakiehdotuksen III osan 2 luvun puolesta asiointia koskevan 2 a §:n perusteluissa todetaan, että maksupalveludirektiivissä ei säännellä tarkemmin sitä, miten pankin on avattava rajapinta. Viestintävirasto toteaa, että Euroopan pankkiviranomainen valmistelee avaamisen toteutuksesta tarkempina sääntelynä teknistä standardia (RTS, regulatory technical standard, <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1761863/Final+draft+RTS+on+SCA+and+CSC+under+PSD2+%28EBA-RTS-2017-02%29.pdf>), jonka EU:n komissio tulee vahvistamaan säännöstasoisena. Standardissa käsitellään sekä sähköisen tunnistamisen avaamisen toteutusta että rajapinnan avaamisen toteutusta.

Jarkko Saarimäki
Johtaja

Anne Lohtander
Lakimies